

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

INCAVI
Institut Català de la Vinya i el Vi

Control i avaluació de la fermentabilitat dels vins base

E. Bartra
C. Campamà
(INCAVI)

ELABORACIÓ DEL CAVA

Mètode tradicional

Control i avaluació de la Fermentabilitat dels vins base

S'han descrit diversos paràmetres analítics per el vi base:

**Segons la D.O. Cava: 9.5-11.5% alcohol,
<5.5g/l acidesa total T, <0.6g/l acidesa volàtil,
<140mg/l SO₂ total, 2.8-3.3 pH.**

**Altres factors a considerar: temperatura, SO₂
lliure, nitrogen assimilable, vitamines,
oxigen, à.g.insaturats, esterols, CO₂, etc.**

Control i avaluació de la

Fermentabilitat dels vins base

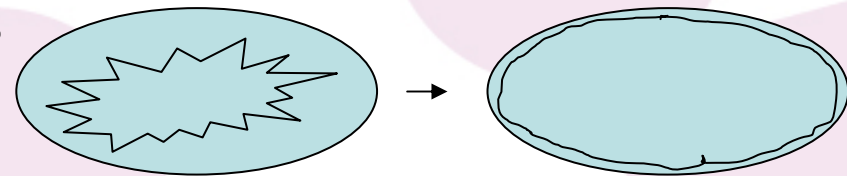
Factors menys coneguts son els residus de pesticides, alcohols superiors, efecte killer d'altres llevats, etc.

La prova més efectiva és fer una sembra de la soca i el vi base amb sucre a la temperatura a la que es farà la 2a fermentació i fer un seguiment de l'augment de la pressió.

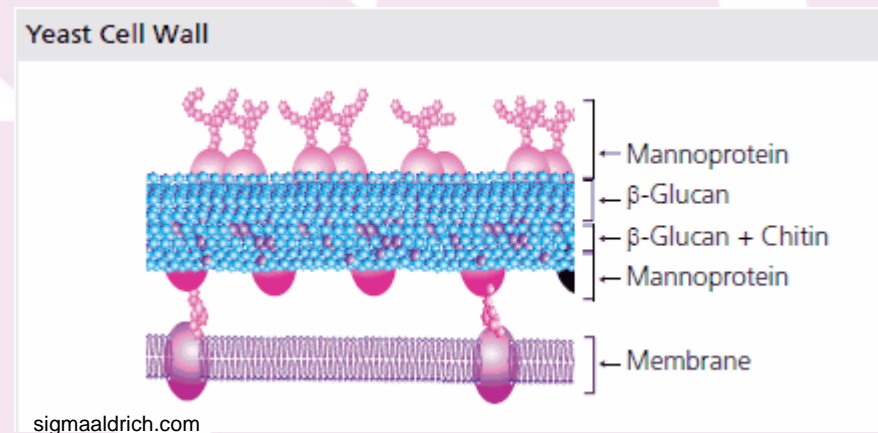
Integritat de la membrana

Rehidratació dels llevats

Estructura de la paret i la membrana del llevat

Fermentació vins base

Procediment clàssic

És recomanable fer un peu de cup per adaptar el cultiu de llevat al vi base.

En cas de no fer peu de cup els riscos de problemes a la 2ª fermentació augmenten

Un cas particular són els llevats inclosos o encapsulats

Fermentació vins base

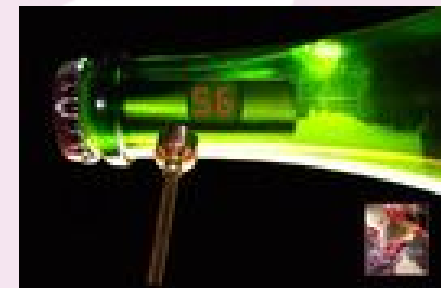
Mesura clàssica

Si volem estudiar el comportament d'una soca en un vi base, podem sembrar el vi amb el llevat, posar a la temperatura de la cava i fer un seguiment de la fermentació amb un afròmetre.

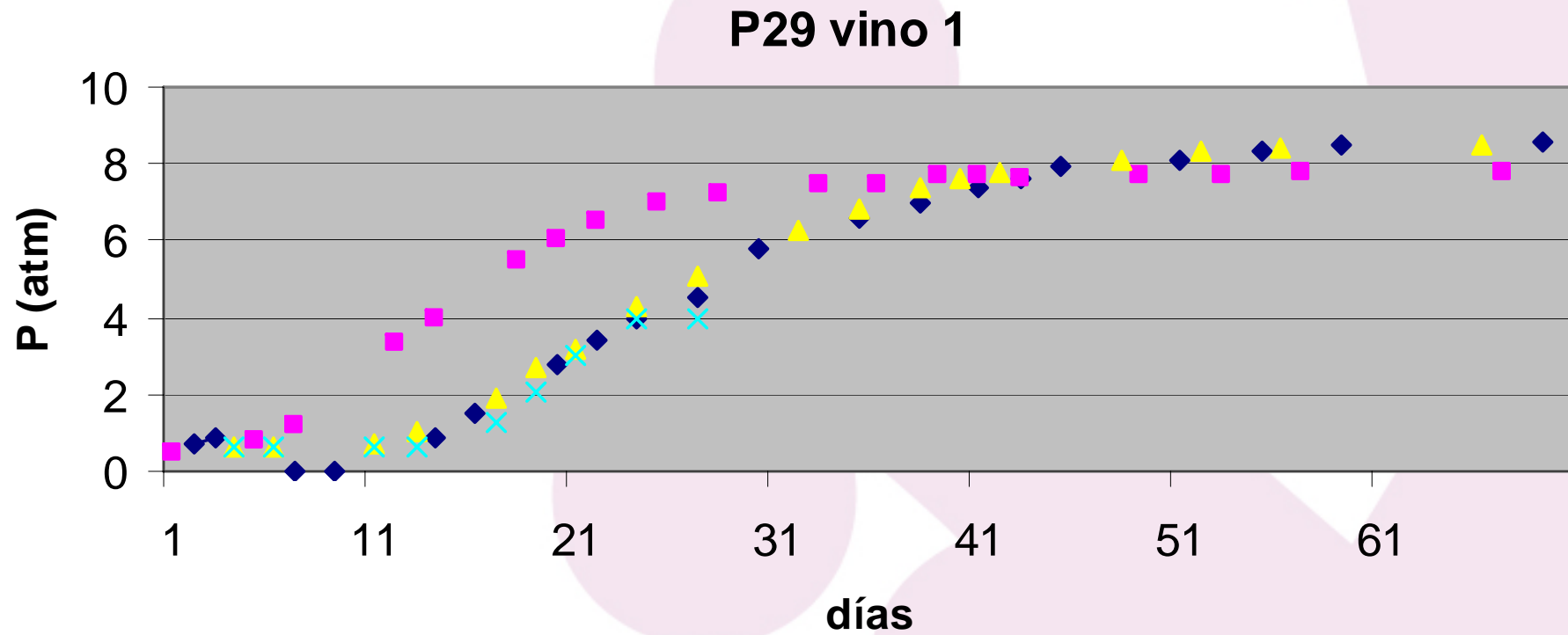

El mètode reproduueix les condicions del tiratge però necessita un mínim de 2 a 4 dies per detectar possibles retards.

Seguiment de la segona fermentació amb afròmetre

Fermentació vins base

Procediment ràpid

Actualment la indústria disposa d'aparells de lectura d'activitat microbiana p.e. Impedància que detecten l'activitat fermentativa.

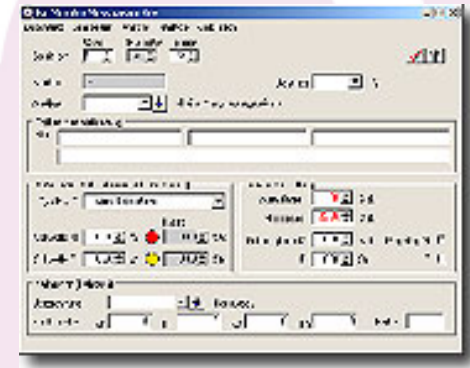
**L'INCAVI ofereix un servei d'estudi de:
fermentabilitat d'un vi base
activitat d'una soca de llevat
compatibilitat entre vi base i llevat**

Fermentació vins base

Mesura d'impedància

La impedància es pot fer servir per determinar la població de microorganismes o la seva activitat

Principis de la impedància

La impedància elèctrica és la resistència total mesurada en un medi conductor.

La producció de CO₂ per part dels llevats és una mesura indirecte de l'activitat metabòlica

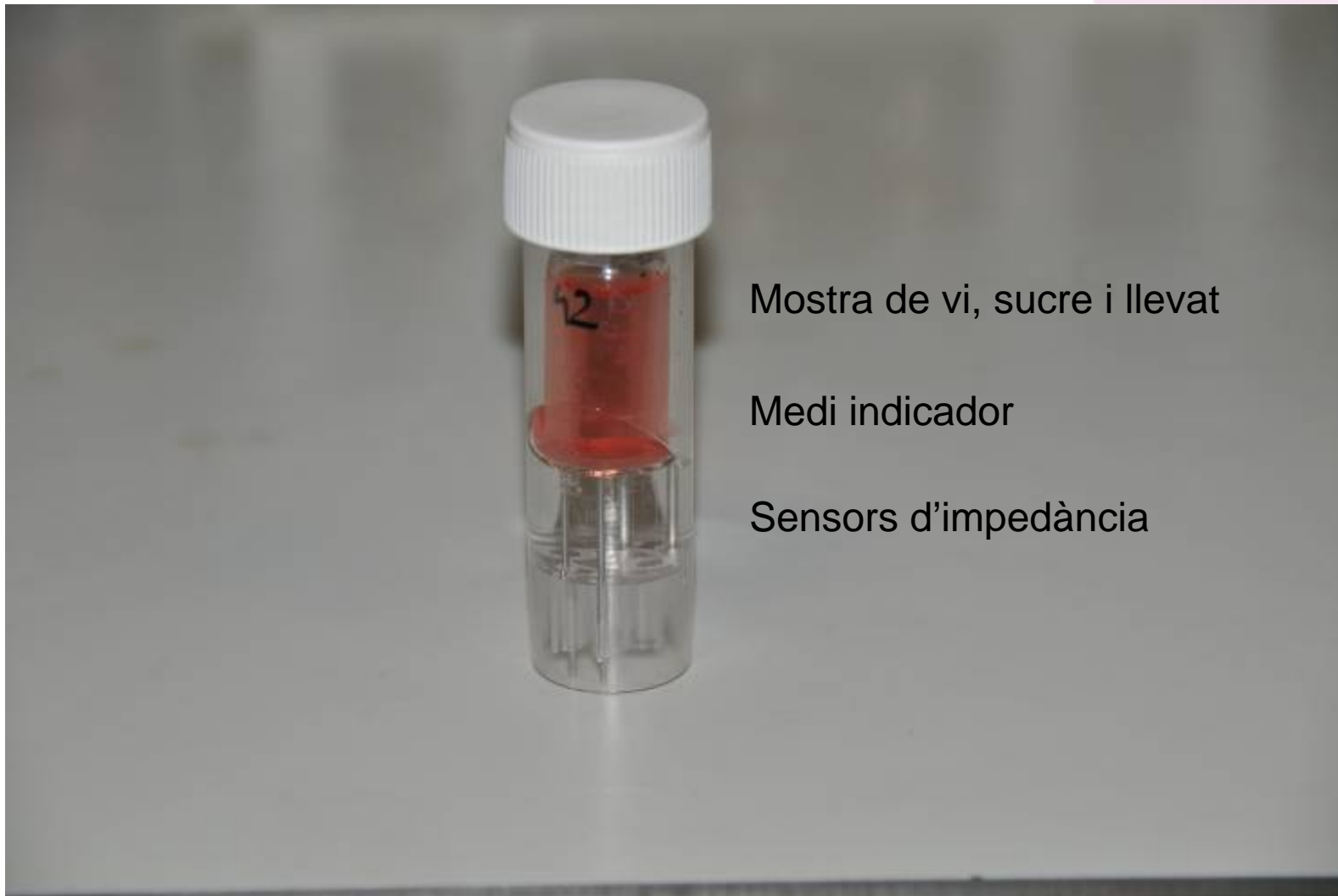
$$Z = \sqrt{R^2 + \left(\frac{1}{2.\pi.F.C} \right)^2}$$

R: Resistència
C: Capacitància
F: Freqüència

Cel·la d'impedància indirecta

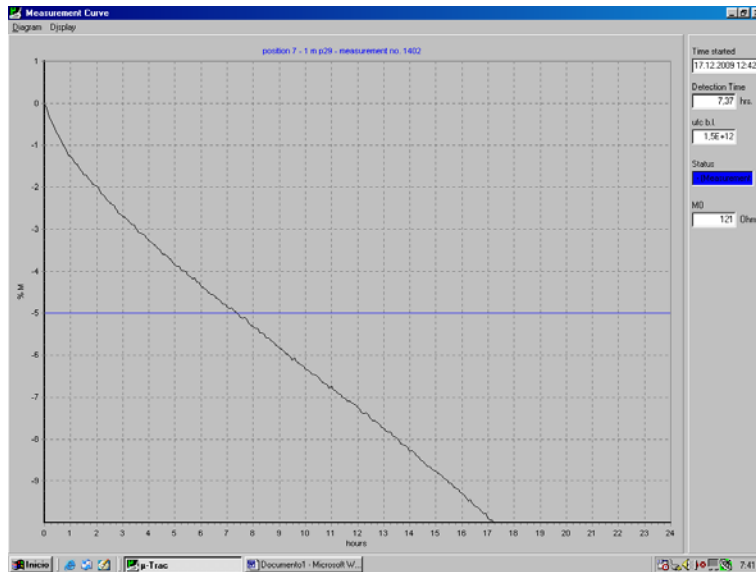

Mostra de vi, sucre i llevat

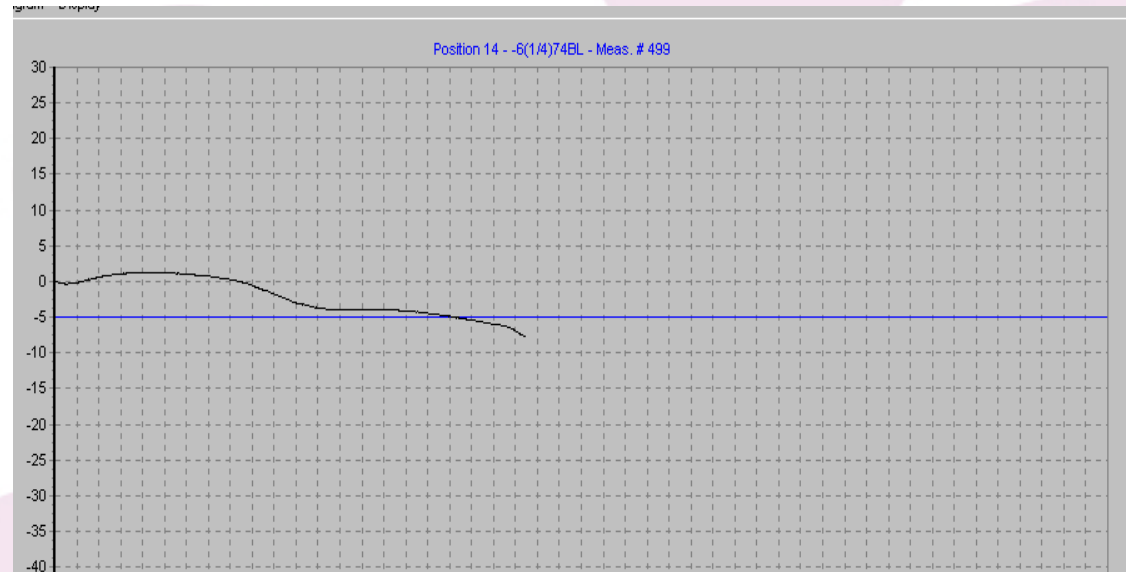
Medi indicador

Sensors d'impedància

Detecció per impedància

Fermentació activa

Error de llevat o vi base

Conclusions

Les proves de fermentació entre la soca de llevat i el vi base son recomanables abans de fer el tiratge.

Les proves amb afròmetre donen resultats a partir de dos o més dies.

Amb tècniques de microbiologia ràpida podem tenir resultats en 24h

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural**

INCAVI

Institut Català de la Vinya i el Vi

- Gràcies per la vostra atenció